

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2021.7(138).23
УДК: 378.147:355.232

Самсонов Ю. В.,
кандидат технічних наук,
доцент кафедри вогневої підготовки Національної академії Національної гвардії України,
Головченко О. В.,
ад'юнкт кафедри ракетних військ і артилерії
Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського,
Кочура І. І.,
старший викладач – начальник артилерії кафедри
ракетно-артилерійського озброєння Національної академії Національної гвардії України,
Безбородов Є. В.,
старший викладач кафедри вогневої підготовки Національної академії Національної гвардії України,
Толкнєєв В. О.,
старший викладач кафедри вогневої підготовки Національної академії Національної гвардії України,
Дяченко К. Е.,
викладач кафедри вогневої підготовки Національної академії Національної гвардії України,
Курилов М. М.,
викладач кафедри вогневої підготовки Національної академії Національної гвардії України,

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ РОЗРАХУНКУ УСТАНОВКИ ЗУ-23 ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

На сьогодні актуальним та своєчасним є конструювання сучасних, функціональних та ефективних педагогічних моделей представників інституцій сектору безпеки і оборони України, зокрема курсантів командного напрямку підготовки вищих військових навчальних закладів Національної гвардії України, Збройних Сил України тощо.

Головною метою дослідження є конструювання педагогічної моделі формування готовності розрахунку установки ЗУ-23 до виконання завдань за призначенням із використанням засобів спеціальної фізичної підготовки (на прикладі курсантів вищих військових навчальних закладів командного напрямку підготовки). Під час теоретичного дослідження були використані наступні методи: аксіоматичні, історичні (логічні), ідеалізації, сходження від конкретного, формалізації тощо.

В результаті теоретичного дослідження членами науково-дослідної групи сконструйовано змістово-функціональну модель формування готовності розрахунку установки ЗУ-23 до виконання завдань за призначенням із використанням засобів спеціальної фізичної підготовки (на прикладі курсантів командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України). У сконструйованій членами науково-дослідної групи педагогічній моделі інтегровано: цільовий блок, змістовий блок та результативно-оцінний блок.

Ключові слова: вогнева підготовка, засоби фізичної підготовки, майбутні офіцери, освітній процес, педагогічне моделювання, модель, бойові розрахунки, спеціальна фізична підготовка

Samsonov Yuriy, Golovchenko Oleg, Kochura Igor, Bezborodov Yevhen, Toloknieiev Volodymyr, Diachenko Kostyantun, Kurylov Maxim. Model of Formation of Readiness of Combat Units ZU-23 to Performance of Tasks on Purpose with use of means of Special Physical Training. Today, the Construction of Modern, Functional and Effective Pedagogical Models of representatives of the Security and Defense Sector of Ukraine, including cadets of the command direction of Training of Higher Military Educational Institutions of the National Guard of Ukraine, the Armed Forces of Ukraine (etc.) is relevant and timely.

The Main Purpose of the Research is to Construct a Pedagogical Model of the Formation of the Readiness of the Combat units of the ZU-23 to perform tasks on Purpose with the use of Special Physical Training (on the example of cadets of higher military educational institutions of the command direction of training). During the Theoretical Research the following Methods were used: axiomatic, historical (logical), idealization, ascent from the concrete, formalization, etc.

As a Result of the Theoretical Research, the members of the Research group constructed a Semantic-Functional Model of the Formation of the Readiness of the Combat Units of the ZU-23 to perform the assigned tasks using Special Physical Training (on the example of cadets of the Command and Staff Faculty of the National Academy of the National Guard of Ukraine). The Pedagogical Model constructed by the members of the Research group integrates: The Target block, the Content block and the Result-evaluation block.

Keywords: Shooting training, means of Physical Training, Future officers, Educational process, Pedagogical Modeling, model, Combat units, Special Physical Training

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Підготовка майбутніх офіцерів інституцій сектору безпеки і оборони України в умовах сьогодення з достатнім рівнем сформованості професійних компетентностей необхідних для виконання завдань за призначенням у різних умовах службово-бойової діяльності організується відповідно діючої нормативно-правової бази. Враховуючи наявний досвід бойових дій, результати аналітичних досліджень організації системи бойової підготовки представників інституцій сектору безпеки і оборони України, прослідковується недостатній рівень сформованості прикладних навичок розрахунків зенітної установки ЗУ-23. На сьогодні

ЗУ-23 є достатньо потужним вогневим засобом, який дозволяє успішно вирішувати різноманітні завдання під час вогневого контакту із противником на полі бою.

Крім цього, окремими фахівцями напряму фізичного виховання різних груп населення: Д. Грищенком, С. Жембровським, О. Петрачковим, С. Романчуком, А. Одеровим, Г. Сухорадою, Ю. Фіногеновим, О. Чернявським, А. Чухом та іншими ученими і практиками акцентується увага на формування у представників інституцій сектору безпеки і оборони України (СБОУ) високого рівня фізичної та спеціальної фізичної підготовленості, що забезпечує більш стійке та збалансоване опанування ними військовою спеціальністю і сприяє ефективному, а також надійному виконанню завдань за призначенням у різних умовах службово-бойової діяльності.

Впровадження в систему професійної (службової, індивідуальної) підготовки представників інституцій СБОУ, освітній процес курсантів вищих військових навчальних закладів (ВВНЗ) сучасних та ефективних педагогічних моделей із акцентованим впливом засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки сприятиме формуванню їх готовності до виконання завдань за призначенням, що на сьогодні є актуальним напрямом дослідження та важливим практичним завданням.

Дослідження виконано відповідно до планів науково-дослідної роботи: кафедри вогневої підготовки Національної академії Національної гвардії України сумісно із кафедрою ракетних військ і артилерії Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, м. Київ (науковий проєкт «Розрахунок», 2020-2021 р.р.).

Аналіз останніх досліджень і публікацій у обраному напрямі дослідження дозволив визначити ряд учених: В. Шемчука, О. Петрачкова, О. Федоренко, Ю. Муштатова, Д. Коновалова [1], В. Шемчука [2], О. Головченка [3] та інших фахівців: О. Бондаренка, О. Соколова, А. Турчинова, О. Хацаюка, Д. Швеця, які у своїх працях висвітлювали актуальні питання формування готовності представників інституцій СБОУ (у тому числі майбутніх офіцерів) до службово-бойової діяльності.

Цікавими за своїм змістом та сутнісними характеристиками є напрацювання учених: О. Головченка, О. Іщенко, Н. Линок [4], Ю. Черніченка, В. Задираки, О. Гуненка [5], В. Мокреєва [6], О. Маркова, Ю. Самсонова, С. Бородіна, В. Шемчука, І. Атаманенка [7] та інших спеціалістів: І. Вознесенського, В. Волошина, П. Пістряка, Т. Трегубенка, О. Ульянова, у яких окреслена проблематика формування професійних компетентностей майбутніх офіцерів інституцій СБОУ в системі їх вогневої підготовки.

Актуальним є також науково-методичні праці: О. Хацаюка, О. Єлісеєвої, В. Жукова, В. Клименка, Ю. Бережного [8], Ю. Репілі, О. Головченка [9], О. Хацаюка [10] та інших учених: Я. Павлова, В. Пенькова, С. Полторака, О. Шабаліна, у яких визначені ефективні педагогічні методики (моделі), які забезпечують формування готовності представників інституцій СБОУ до службово-бойової (оперативної) діяльності із використанням засобів спеціальної фізичної підготовки.

Важливими для конструювання майбутньої педагогічної моделі є наукові здобутки: О. Лавніченка, Ю. Черніченка, С. Пенькова [11], В. Кокуріна, Ю. Боровка [12], П. Пістряка, О. Маркова, В. Афанасьєва, Ю. Самсонова, В. Соколовського [13] та інших учених і практиків: В. Кудряшова, І. Леонова, О. Махінко, Р. Сауїна, В. Шулежка, у яких відповідно до результатів ряду теоретичних та емпіричних досліджень висвітлені актуальні питання формування готовності особового складу екіпажу (розрахунку, відділення, взводу) установки ЗУ-23 до виконання завдань за призначенням у різних умовах службово-бойової діяльності. Крім цього, в нормативно-правових документах (відомчих керівних документах) [13-16] викладені особливості, правила та методичні рекомендації стосовно підготовки екіпажу (розрахунку, відділення, взводу) установки ЗУ-23 до її практичного застосування в умовах бойових дій (системі професійної освіти представників інституцій СБОУ).

Враховуючи результати аналізу науково-методичної, довідкової та спеціальної літератури (моніторингу Інтернет-джерел) встановлено, що питанням конструювання педагогічних моделей формування готовності екіпажу (розрахунку, відділення, взводу) установки ЗУ-23 до виконання завдань за призначенням із використанням засобів спеціальної фізичної підготовки присвячено недостатню кількість науково-методичних праць, що потребує подальших досліджень та підкреслює актуальність і практичну складову обраного напрямку наукової розвідки.

Мета статті. Головною метою дослідження є конструювання педагогічної моделі формування готовності розрахунку установки ЗУ-23 до виконання завдань за призначенням із використанням засобів спеціальної фізичної підготовки (на прикладі курсантів вищих військових навчальних закладів командного напрямку підготовки).

Для досягнення мети дослідження планувалося вирішити наступні завдання:

- здійснити аналіз науково-методичної та спеціальної літератури у напрямі формування готовності представників інституцій СБОУ (у тому числі майбутніх офіцерів) до службово-бойової діяльності;
- провести аналіз спеціальної науково-методичної та довідкової літератури у напрямі формування професійних компетентностей майбутніх офіцерів інституцій СБОУ в системі їх вогневої підготовки;
- визначити ефективні педагогічні методики (моделі), які забезпечують формування готовності представників інституцій СБОУ до службово-бойової (оперативної) діяльності із використанням засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки;
- здійснити аналіз спеціальної науково-методичної літератури (нормативно-правових документів) у яких розкриваються актуальні питання формування готовності особового складу екіпажу (розрахунку, відділення, взводу) установки ЗУ-23 до виконання завдань за призначенням у різних умовах службово-бойової діяльності (СБД).

Методи дослідження. В процесі дослідно-аналітичної роботи, членами науково-дослідної групи: Ю. Самсоновим, О. Головченком, І. Кочурою, Є. Безбородовим, В. Толокнєєвим, К. Дяченком, М. Куриловим (провідні учені та практики у обраному напрямі наукової розвідки) були використані наступні методи дослідження: аксіоматичні, історичні (логічні), ідеалізація, сходження від конкретного, формалізація. Крім цього, використано власний досвід організації системи вогневої (професійної, службової, індивідуальної) підготовки представників інституцій СБОУ та досвід бойових дій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Теоретичне дослідження організовано у два етапи (листопад 2020 р. – травень 2021 р.). Упродовж першого етапу дослідження (листопад 2020 р. – квітень 2021 р.) відповідно до плану

дослідження членами науково-дослідної групи (НДГ) проведено аналіз спеціальної науково-методичної літератури (моніторинг Інтернет-джерел у обраному напрямі наукової розвідки). Крім цього, визначено сутність, структуру (критерії, рівні, підходи) готовності майбутніх офіцерів (курсантів командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України) до виконання завдань за призначенням у складі розрахунку установки ЗУ-23 із використанням засобів спеціальної фізичної підготовки (СФП).

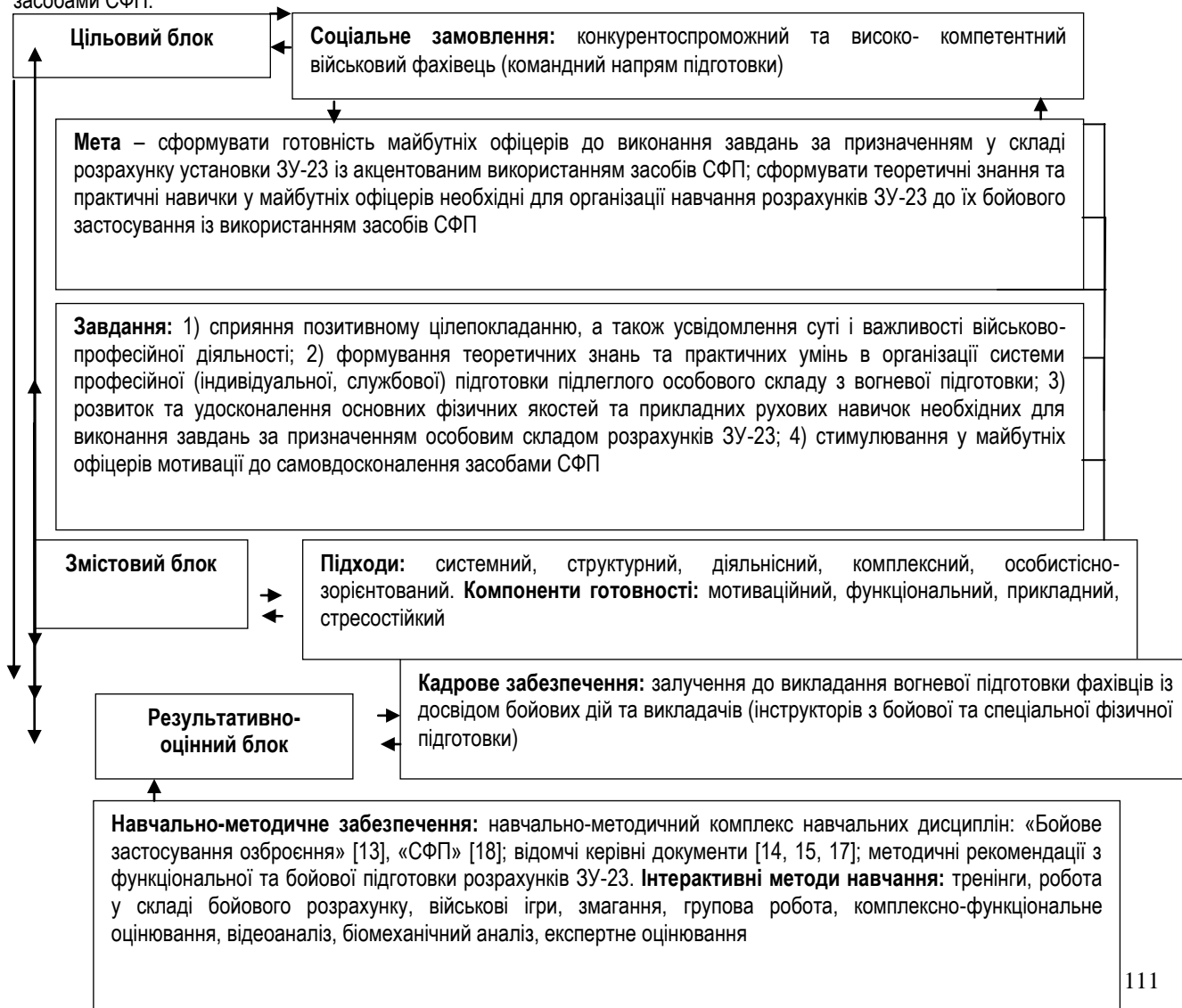
Відповідно до результатів чисельних теоретичних та емпіричних досліджень [2, 4, 7] нами встановлено, що інтегральним показником сформованості професійних компетентностей майбутніх офіцерів (військовослужбовців різних категорій) інституцій СБОУ виступає їх рівень фізичної та спеціальної фізичної підготовленості. Достатній рівень фізичного розвитку, а також спеціальної фізичної підготовленості військовослужбовців різних категорій інституцій СБОУ забезпечує якісне виконання ними завдань за призначенням в екстремальних умовах службово-бойової діяльності [8, 10, 17].

У динаміці другого етапу дослідження (квітень – травень 2021 р.), враховуючи результати аналізу науково-методичної та спеціальної літератури, беручи до уваги досвід бойових дій, членами НДГ сконструйовано змістово-функціональну модель формування готовності розрахунку установки ЗУ-23 до виконання завдань за призначенням із використанням засобів спеціальної фізичної підготовки на прикладі курсантів командно-штабного факультету Національної академії національної гвардії України (рис. 1).

Враховуючи вищезазначене, запропонована нами педагогічна модель (рис. 1) містить: цільовий, змістовий та результативно-оцінний блоки. Варто зауважити, що сконструйовану нами змістово-функціональну модель ми подаємо, як схематичне зображення процесу формування професійних компетентностей (військово-прикладних навичок та практичних умінь) майбутніх офіцерів, який зорієнтований на їх готовність до виконання завдань за призначенням в умовах навчання у ВВНЗ.

Розглянемо структурні блоки змістово-функціональної моделі формування готовності розрахунку установки ЗУ-23 до виконання завдань за призначенням із використанням засобів СФП.

Цільовий блок – є функціональним ядром системи, яка підпорядкована основній меті та завданням дослідження і визначає вимоги до курсантів (майбутніх офіцерів), мету. Крім цього зазначений блок передбачає: сприяння позитивному цілепокладанню, а також усвідомлення суті і важливості військово-професійної діяльності; формування теоретичних знань та практичних умінь в організації системи професійної підготовки підлеглого особового складу з вогневої підготовки; розвиток та удосконалення основних фізичних якостей та прикладних рухових навичок необхідних для виконання завдань за призначенням особовим складом розрахунків ЗУ-23; стимулювання у майбутніх офіцерів мотивації до самовдосконалення засобами СФП.

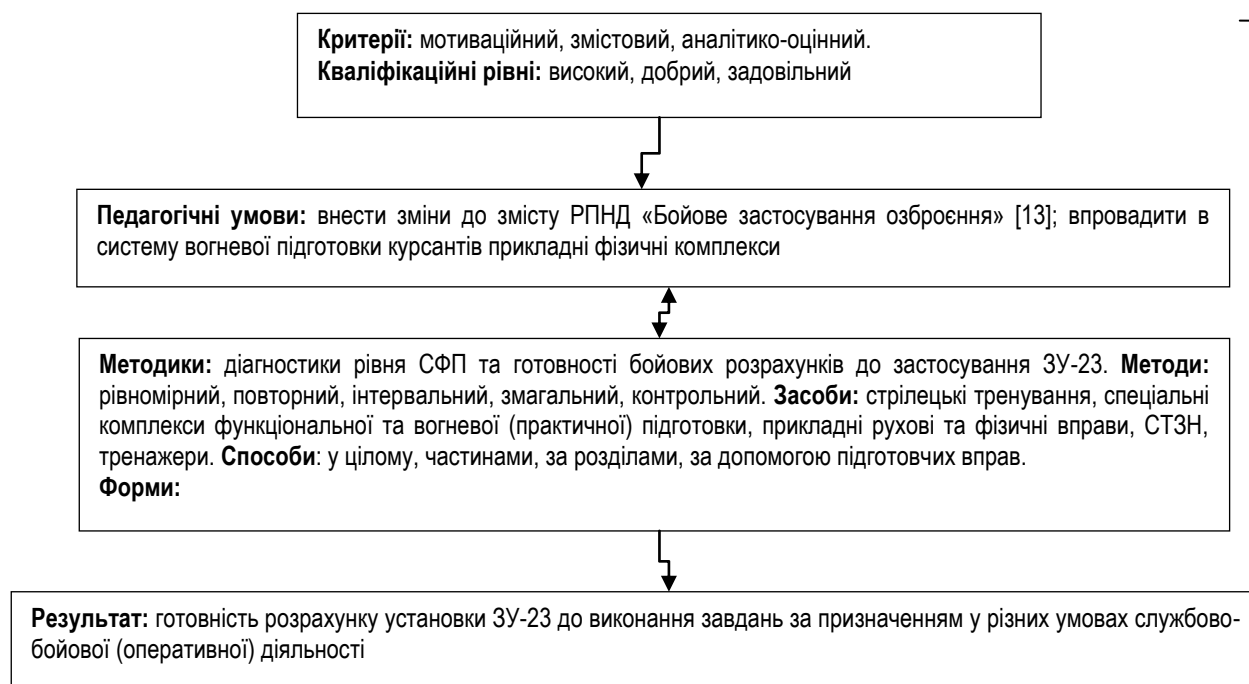

Рис. 1. Змістово-функціональна модель формування готовності розрахунку установки ЗУ-23 до виконання завдань за призначенням із використанням засобів спеціальної фізичної підготовки

Змістовий блок – містить у собі наступні структурні компоненти: вимоги до кадрового забезпечення (залучення до викладання вогневої підготовки фахівців із досвідом бойових дій та викладачів, інструкторів з бойової та спеціальної фізичної підготовки); навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс навчальних дисциплін: «Бойове застосування озброєння» [13], «СФП» [18]; відомчі керівні документи [14, 15, 17]); інтерактивні методи навчання (тренінги, робота у складі бойового розрахунку, військові ігри, змагання, групова робота, комплексно-функціональне оцінювання, відеоаналіз, біомеханічний аналіз, експертне оцінювання).

Результативно-оцінний блок змістово-функціональної моделі (рис. 1) формування готовності розрахунку установки ЗУ-23 до виконання завдань за призначенням із використанням засобів СФП (на прикладі курсантів командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України) забезпечують наступні компоненти:

- критерії (мотиваційний, змістовий, аналітико-оцінний);
- кваліфікаційні рівні: високий, добрий, задовільний;
- методики (діагностики рівня СФП та готовності бойових розрахунків до застосування ЗУ-23);
- методи (рівномірний, повторний, інтервальний, змагальний, контрольний);
- засоби (стрілецькі тренування, спеціальні комплекси функціональної та вогневої (практичної) підготовки, прикладні рухові та фізичні вправи, СТЗН, тренажери);
- способи (у цілому, частинами, за розділами, за допомогою підготовчих вправ).

Крім цього, зазначений вище блок визначає ефективність змісту навчальних дисциплін: «Бойове застосування озброєння» [13], «СФП» [18] в освітньому процесі майбутніх офіцерів командного напрямку підготовки у напрямі досягнення цілей та завдань дослідження і відображає якісний та кількісний стан сконструйованої нами педагогічної моделі.

Важливим окремим елементом запропонованої нами змістово-функціональної моделі (рис. 1) є відповідні педагогічні умови (внести зміни до змісту РПНД «Бойове застосування озброєння» [13]; впровадити в систему вогневої підготовки курсантів прикладні фізичні комплекси тощо), які забезпечують досягнення головної мети дослідження.

Вважаємо, що для підвищення ефективності та функціональності зазначеної вище педагогічної моделі (рис. 1) доцільним і своєчасним є здійснення цілеспрямованого, а також акцентованого управління нею із урахуванням головної мети, основних завдань та потреб ВВНЗ. Очікуваний нами результат вище зазначеного педагогічного процесу передбачає позитивні зрушення (динаміку) у напрямі досягнення високого рівня готовності курсантів командного напрямку підготовки Національної академії Національної гвардії України (курсантів різних інституцій СБОУ) до виконання завдань за призначенням у складі розрахунків установки ЗУ-23 в умовах значного психофізичного навантаження (екстремальних умовах). Крім цього, нами очікується, що отримані теоретичні знання та практичні навички курсантами ВВНЗ командного напрямку підготовки відповідно до наукової концепції нашої педагогічної моделі (рис. 1) у майбутньому забезпечить умілу організацію навчання підлеглого особового складу (розрахунків ЗУ-23 до їх бойового застосування із використанням засобів СФП) в системі професійної (службової, індивідуальної) підготовки.

Таким чином, відповідно до результатів проведеної дослідно-аналітичної роботи, нами сконструйовано педагогічну модель (рис. 1), яка схематично та покроково відтворює процес формування готовності розрахунку установки ЗУ-23 до виконання завдань за призначенням із використанням засобів СФП (на прикладі курсантів командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України).

Висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. У статті за результатами проведеного теоретичного дослідження запропоновано змістово-функціональну модель формування готовності розрахунку установки ЗУ-

23 до виконання завдань за призначенням із використанням засобів спеціальної фізичної підготовки (на прикладі курсантів вищих військових навчальних закладів командного напрямку підготовки). У сконструйованій членами науково-дослідної групи педагогічній моделі інтегровано: цільовий блок (соціальне замовлення, мета, завдання, підходи та компоненти готовності); змістовий блок (кадрове забезпечення, навчально-методичне забезпечення, інтерактивні методи навчання); результативно-оцінний блок (критерії, кваліфікаційні рівні, методики, методи, засоби, способи). Крім цього, окремим елементом виступають відповідні педагогічні умови.

Результати теоретичного дослідження впроваджені в освітній процес майбутніх офіцерів командного напрямку підготовки Національної академії Національної гвардії України та Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, що підтверджено відповідними довідками (актами) впровадження. Перспективи подальших досліджень у обраному напрямі дослідження передбачають апробацію педагогічної моделі формування готовності розрахунку установки ЗУ-23 до виконання завдань за призначенням із використанням засобів спеціальної фізичної підготовки (на прикладі курсантів вищих військових навчальних закладів командного напрямку підготовки).

Література

1. Шемчук В.А., Петрачков О.В., Федоренко О.О., Муштатов Ю.В., Коновалов Д.О. Педагогічна технологія організації професійного росту командирів курсантських підрозділів вищих військових навчальних закладів Збройних сил України в системі фізичної підготовки. Інноваційна педагогіка. Одеса, 2020. – № 29 (Т. 2). С. 78-82.
2. Шемчук В.А. Концептуальні засади формування готовності майбутніх офіцерів інституцій сектору безпеки і оборони України до виконання завдань за призначенням в екстремальних умовах службово-бойової діяльності : колективна монографія. Вінниця : Європейська наукова платформа, 2021. С. 1-17.
3. Golovchenko O. Content-analysis of trends of waging warfare by the army of the armed forces of the Russian Federation. Sciences of Europe. Praha, 2020. – № 58 (2). P. 54-61.
4. Головченко О., Іщенко О., Линок Н. Здобути уроки ведення бойових дій артилерійськими підрозділами в ході збройного конфлікту на Сході України за аспектом живучості в 2014-2015 роках. Воєнно-історичний вісник. Київ, 2021. – № 1 (39). С. 82-96.
5. Черніченко Ю.М., Задирака В.В., Гуненко О.І. Перевірка бою та приведення до нормального бою стрілецької зброї : навч. посіб. Харків : Військ. ін-т ВВ МВС України, 2003. 47 с.
6. Мокреєв В.І. Основи управління вогнем : навч. посіб. Харків : А ВВ МВС України, 2011. 45 с.
7. Марков О.В., Самсонов Ю.В., Бородін С.В., Шемчук В.А., Атаманенко І.О. Формування професійних компетентностей майбутніх офіцерів різних інституцій сектора безпеки і оборони України в системі вогневої підготовки з використанням сучасних технічних засобів навчання. Інноваційна педагогіка. Одеса, 2021. – № 32 (Т. 2). С. 194-198.
8. Хацяк О.В., Єлісєєва О.С., Жуков В.Л., Клименко В.П., Бережний Ю.М. Модель формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до застосування заходів фізичного впливу в різних умовах службово-оперативної діяльності. Інноваційна педагогіка. Одеса, 2020. – № 29 (Т. 2). С. 174-178.
9. Репіло Ю.Є., Головченко О.В. Модель ведення бойових дій артилерійськими підрозділами під час вогневої підтримки у ході ведення наступальних дій. Modern Information Technologies in the Sphere of Security and Defense. Київ, 2021. – Вип. 1 (40). С. 153-162.
10. Хацяк О.В. Сутність та структура готовності майбутніх офіцерів НГУ до виконання завдань за призначенням засобами спеціальної фізичної підготовки. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Запоріжжя, 2019. – № 65 (Т. 2). С. 144-155.
11. Лавніченко О.В., Черніченко Ю.М., Пеньков С.Д. Правила стрільби із стрілецької зброї та засобів ближнього бою : навч. посіб. Харків : ВІ НГУ, 1998. 29 с.
12. Кокурин В., Боровко Ю. Перевооружение ближнего рубежа ПВО путём модернизации зенитных установок малого калибра. Военный парад. Москва, 2001. – № 1 (Т. 43). С. 30-31.
13. Пістряк П.В., Марков О.В., Афанасьєв В.В., Самсонов Ю.В., Соколовський В.В. Бойове застосування озброєння : РПНД. Харків : НАНГУ, 2019. 41 с.
14. Курс стрільб із стрілецької зброї та озброєння бойових машин НГУ : наказ КНГУ (від 28.10.2016 №727). Київ : ГУНГУ, 2019. 189 с.
15. Про підготовку військовослужбовців, військових частин (підрозділів) НГУ : наказ КНГУ (від 14.03.2016 №151). Київ : ГУНГУ, 2016. 152 с.
16. Правила стрельбы и боевой работы на зенитных артиллерийских комплексах войск противовоздушной обороны сухопутных войск (часть 5. батарея, взвод, отделение 23-мм спаренных установок ЗУ-23) : наставление. Москва : Военное издательство МО СССР, 1976. 29 с.
17. Інструкція з організації фізичної підготовки в Національній гвардії України (Верховна Рада України, 2021): [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1375-14#n13>.
18. Хацяк О.В. Спеціальна фізична підготовка : РПНД. Харків : НАНГУ, 2018. 44 с.

References

1. Shemchuk V., Petrachkov O., Fedorenko O., Mushtatov Yu., Konovalov D. Pedagogical technology of organization of professional growth of commanders of cadet divisions of higher military educational institutions of the Armed Forces of Ukraine in the system of physical training. Innovative pedagogy. Odessa, 2020. – № 29 (Т. 2). P. 78-82.
2. Shemchuk V. Conceptual bases of formation of readiness of future officers of institutions of sector of security and defense of Ukraine to performance of tasks on purpose in extreme conditions of service and combat activity : collective monograph. Vinnitsa: European Scientific Platform, 2021. P. 1-17.
3. Golovchenko O. Content-analysis of trends of waging warfare by the army of the armed forces of the Russian

Federation. Sciences of Europe. Praha, 2020. – № 58 (2). P. 54-61.

4. Golovchenko O., Ishchenko O., Lynok N. Lessons learned from combat operations by artillery units during the armed conflict in eastern Ukraine in terms of survivability in 2014-2015. Military History Bulletin. Kyiv, 2021. – № 1 (39). P. 82-96.

5. Chernichenko Yu., Zadyraka V., Gunenko O. Checking the battle and bringing small arms to normal combat : Tutorial. Kharkiv: Military Institute of Internal Troops of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, 2003. 47 p.

6. Mokreev V. Fundamentals of fire control : Tutorial. Kharkiv : Academy of Internal Troops of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, 2011. 45 p.

7. Markov O., Samsonov Yu., Borodin S., Shemchuk V., Atamanenko I. Formation of professional competencies of future officers of various institutions of the security and defense sector of Ukraine in the system of fire training with the use of modern technical means of training. Innovative pedagogy. Odessa, 2021. – № 32 (Т. 2). P. 194-198.

8. Khatsaiuk O., Eliseeva O., Zhukov V., Klimenko V., Berezhny Yu. Model of formation of readiness of future law enforcement officers to apply measures of physical influence in different conditions of service and operational activity. Innovative pedagogy. Odessa, 2020. – № 29 (Т. 2). P. 174-178.

9. Repilo Yu., Golovchenko O. Model of combat operations by artillery units during fire support during offensive operations. Modern Information Technologies in the Sphere of Security and Defense. Kyiv, 2021. – Issue 1 (40). P. 153-162.

10. Khatsaiuk O. The essence and structure of readiness of future officers of NGU to perform tasks assigned by means of special physical training. Pedagogy of formation of creative personality in higher and general education schools. Zaporizhzhia, 2019. – № 65 (Т. 2). P. 144-155.

11. Lavnichenko O., Chernichenko Y., Penkov S. Rules of shooting from small arms and melee means : Tutorial. Kharkiv : NGU MI, 1998. 29 p.

12. Kokurin V., Borovko Yu. Rearmament of the close air defense line by modernizing small-caliber anti-aircraft guns. Military parade. Moscow, 2001. – № 1 (Т. 43). P. 30-31.

13. Pistryak P., Markov O., Afanasyev V., Samsonov Y., Sokolovskiy V. Combat use of weapons: working program of the discipline. Kharkiv : NGU NA, 2019. 41 p.

14. Course of shooting from small arms and armament of NGU combat vehicles : order of the commander of the National Guard of Ukraine (28.10.2016 №727). Kyiv : MD of the NGU, 2019. 189 p.

15. About preparation of servicemen, military units (divisions) NGU : order of the commander of the National Guard of Ukraine (14.03.2016 №151). Kyiv : MD of the NGU, 2016. 152 p.

16. Rules for firing and combat work on anti-aircraft artillery complexes of the air defense forces of the ground forces (part 5.battery, platoon, compartment of 23-mm twin units ZU-23) : instruction. Moscow : Military publishing house of the USSR Ministry of Defense, 1976. 29 p.

17. Instruction on the organization of physical training in the National Guard of Ukraine (Verkhovna Rada of Ukraine, 2021): [Electronic resource]. Access mode: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1375-14#n13>.

18. Khatsaiuk O. Special physical training: working program of the discipline. Kharkiv : NGU NA, 2018. 44 p.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2021.7(138).24

УДК 613.71:796.011.1

Седляр Ю.В.

Кандидат педагогічних наук, доцент

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, м. Глухів

ПОБУДОВА ЗАНЯТЬ В ОЗДОРОВЧІЙ ФІЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ

У статті проаналізовано рекомендації щодо побудови тренувальних занять в оздоровчій фізичній культурі, запропоновано шляхи подальшого вдосконалення цього процесу.

Встановлено, що рекомендації щодо параметрів навантаження при побудові занять оздоровчої спрямованості розроблені в достатній мірі. Однак при плануванні величини навантажень окремого заняття не застосовується характерна для практики спорту класифікація, що враховує фазу працездатності, в якій було припинено заняття та передбачає мале, середнє, значне і велике навантаження. На наш погляд це негативно відбивається на якості планування не тільки занять, а й мікроциклів. Виявлено, що існує необхідність подальшого вдосконалення побудови занять комплексної спрямованості з послідовним вирішенням завдань і розробка методичних умов застосування засобів в рамках занять комплексної спрямованості з паралельним вирішенням завдань.

Ключові слова: оздоровча фізична культура, тренувальне заняття.

Sedliar Iurii. Building of training sessions in the health-enhancing physical activity. The article analyzes the recommendations for the building of training sessions in the health-enhancing physical activity (HEPA), offers directions for further improvement this process. As you know, the effectiveness of health-enhancing physical activity is determined by the factors: the use of means and methods adequate for age and fitness, the optimal physical load and the peculiarities of its alternation with rest. Ultimately, the implementation of these requirements is carried out through the rational building of various structural elements as microcycles, mesocycles, macrocycles, training session. However, in our opinion, some of the theoretical provisions of the planning of training sessions, in contrast to sports training, have not been sufficiently studied.

Research aim is to study the peculiarities of building training sessions in health-enhancing physical activity.

Objectives: